

Wie wint de Circulair Spelen Award 2023?

Enthousiaste jury (jong en oud) buigt zich over vijf nominaties

Wat is de leukste circulaire speeltuin van dit jaar? Over deze vraag bogen onze kinderjury en onze vakjuryleden zich tijdens het beoordelen van de vijf nominaties. De juryleden zagen op alle speelplekken volop mogelijkheden om hun energie kwijt te kunnen. Opvallend was dat vooral onze jongste experts op zoek waren naar spanning, uitdaging en mogelijkheden om te klimmen en klauteren. In dit artikel volgt een uiteenzetting van de nominaties, waarbij delen van het jurycommentaar worden onthuld. Wie de Circulair Spelen Award wint, zal spoedig bekend worden gemaakt via onze website en in de volgende editie van dit vakblad.

De kinderjury van dit jaar bestaat uit:

Amira, 6 jaar
Speltype: schouwer
Favoriete speeltoestel:
 glijbaan

Elias, 8 jaar
Speltype: rauwer, bouwer,
 douwer, schouwer
Favoriete speeltoestel:
 klimtoestel

Eline, 7 jaar
Speltype: rauwer, bouwer
Favoriete speeltoestel:
 klimrek

Jasmijn, 5 jaar
Speltype: schouwer
Favoriete speeltoestel:
 draaimolen

Neymar, 8 jaar
Speltype: rauwer, bouwer,
 douwer, schouwer
Favoriete speeltoestel:
 bruggen met losse planken

Oscar, 8 jaar
Speltype: rauwer, bouwer
Favoriete speeltoestel:
 klimtoestel

Siebe, 8 jaar
Speltype: rauwer, bouwer
Favoriete speeltoestel:
 klimmen in bomen en
 voetballen

Timo, 8 jaar
Speltype: rauwer, bouwer
Favoriete speeltoestel:
 klautertoestel

Mayra, 7 jaar
Speltype: schouwer
Favoriete speeltoestel:
 balken

Aaron, 8 jaar
Speltype: schouwer, bouwer
Favoriete speeltoestel:
 schommel

De vakjury bestaat uit:

Geertje Caris
 game captain en eigenaresse
 van Bureau 21

Diana den Held
 implementation strategist circular
 economy & positive impact

Mathieu Gielen
 assistant professor of design for
 children's play aan de TU Delft

Met de Circulair Spelen Award willen we gemeenten en speelbedrijven belonen die innovatief zijn en durven te investeren in een speelse openbare ruimte. Naast de kinderjury beschikken we vanaf dit jaar ook over een professionele vakjury. Deze jury bestaat uit Diana den Held (implementation strategist circular economy & positive impact), Geertje Caris (game captain en eigenaresse van Bureau 21) en Mathieu Gielen (assistant professor of design for children's play aan de TU Delft). Den Held houdt zich al sinds 2008 fulltime bezig met circulariteit en is lector aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Caris noemt zichzelf game captain en heeft een eigen bedrijf dat zich specialiseert in spelend leren. Gielen werkte meer dan twee decennia als zelfstandig ontwerper en specialiseerde zich op het gebied van speelgoed, games, speeltuinen en andere speelse objecten. Onze vakjury beoordeelde de projecten op vijf criteria: voldoende speelaanleiding (1), diversiteit aan speelmogelijkheden (2), circulariteit (3), inclusiviteit/toegankelijkheid (4) en implementatie groen in de omgeving (5). Het oordeel van de professionals wordt voor 40 procent meegewogen in het eindresultaat.

1 Speeltuin Vrouwenhof in Roosendaal

De glijbaan is heel mooi. Daar zou ik veel vanaf gaan. De speeltuin is groot genoeg. Wel zou ik meer ruimte willen om koprollen en radslagen te maken. Ook zou het wat moeilijker mogen zijn om via de stenen over het water heen te lopen. Verder is de speeltuin toch wel heel spannend. Ik geef deze speeltuin een 9.

Mayra 7 jaar

Samen met Pannenkoekenrestaurant en Speeltuin Vrouwenhof ontwierp BOERplay een speeltuin waar kinderen het hele jaar door kunnen spelen in een natuurlijke en duurzame omgeving. Het hart van de speeltuin bestaat uit speeltoestellen van FSC-gecertificeerd hout, waardoor kinderen worden uitgedaagd om te klimmen, klauteren en ontdekken. Bij de aanleg van de speeltuin zijn zoveel mogelijk materialen hergebruikt. Zo werden enkele bestaande water- en zandtoestellen en een wip opnieuw geïntegreerd in het ontwerp. De speeltuin is ontworpen met het oog op langdurig en veilig plezier, ongeacht het seizoen. Dankzij de duurzame materialen en stevige constructies kan de speeltuin het hele jaar door intensief gebruikt worden, terwijl kinderen zich vermaken met het verfrissende waterspel en andere avontuurlijke activiteiten. Ouders kunnen intussen genieten van ontspannen momenten op het terras, terwijl ze een oogje in het zeil houden.

Juryoordeel

Aaron (9): Het leuke is dat je hier veel kunt klimmen op allerlei hoogtes. Ik zou ook veel gaan schommelen. Dat vind ik sowieso het allerleukste wat er is.

Eline (7): Ik vind klimmen leuk en dat kun je hier veel doen. De glijbaan is lekker lang. Leuk ook dat er water is. Ik doe dan altijd het spelletje dat je niet nat mag worden.

Siebe (8): Een mooie grote speeltuin met een spannende glijbaan. Ik vind het leuk om zandkastelen te maken, kuilen te graven, bunkers te maken en andere kinderen in te graven in het zand. Ik vraag me af of dat hier kan.

Diana den Held: Top dat duurzame materialen worden hergebruikt waar al eerder mee gespeeld is.

Geertje Caris: Zet meteen aan tot verbeelding en fantasie. Daagt uit tot zelf speelmogelijkheden creëren. Het geheel nodigt uit om te ontdekken en te verkennen.

Mathieu Gielen: De combinatie van water, zand en wadi's met een glooiend talud biedt veel speelmogelijkheden. Hergebruik is mooi toegepast.

2 Meridiaanpark Almere

Wauw, alles is hier leuk. Ik geef een 10.

Amira 6 jaar

Juryoordeel

Jasmijn (5): Ik durf al te klimmen en op stenen te lopen. Dat zou ik hier doen.

Timo (8): Dit is niet echt een speeltuin. Maar je kunt hier wel veel dingen doen die ik leuk vind, zoals klimmen en over stenen lopen. Wel mag dat allemaal ietsje moeilijker. Ik doe al vanaf mijn vierde de allermoeilijkste dingen en ik ben nog nooit gevallen.

Mayra (7): Deze speeltuin geef ik een 9. Leuk dat je in de bossen over deze stenen kunt lopen en dat je moet uitkijken dat je niet in het water valt. Klimmen vind ik ook leuk. Je moet wel uitkijken dat je voet niet vast komt te zitten.

Diana den Held: Ik kan niet achterhalen welke toevoegingen erin zitten of waar ze mee behandeld zijn, dit maakt hergebruik van de materialen onduidelijk.

Geertje Caris: Implementatie in het groen is goed gelukt. Het past op natuurlijke wijze in de omgeving, ziet er niet geforceerd uit maar vanzelfsprekend.

Mathieu Gielen: Dit is echt spelen in en met de natuur. Mooi om ruwe materialen te hergebruiken die passen bij een ruw landschap.

Donker Groep blies speelland het Meridiaanpark in Almere nieuw leven in door er andere thema's als wandelen en sport in te integreren. In het ontwerp spelen circulaire waarden een voorname rol. Zo zijn er bruggen gemaakt van gerecyclede kunststof, oude peilstokken omgevormd tot springbaan en heipalen ingezet als balanceerbalken. Ook is er een klimwand van restmaterialen. Bij het ontwerp hield Donker Groep zoveel mogelijk rekening met de oorspronkelijke situatie. Daarnaast is er gekeken naar hufterproofheid, gezien het aantal vernielingen in het voorgaande park. Naast spelen is er ook aandacht voor de natuur. Donker Groep heeft zelfs delen van het park teruggegeven aan de natuur, zoals een aantal eilanden, die nu niet meer bereikbaar zijn voor het spelende publiek. Door de combinaties open-dicht, hoog-laag en nat-droog ontdekken jong en oud iedere keer iets nieuws in het Meridiaanpark.

3 Freerunparcours met afgekeurde materialen

Ik zou vaak aan de rekstokken gaan hangen. Deze speelplek is in de bossen, dat hoeft van mij niet per se. Je kunt hier ook goed verstoppertje spelen. Bijvoorbeeld in de buizen en het hokje met die mooie vlinder.

Oscar 8 jaar

Met de aanleg van het freerunparcours is het Reeuwijkse Hout een groene sportomgeving rijker. Bij dit project kon Multi-Tuin en Landschap afgekeurde en tweedehands materialen inzetten voor een nieuw doel, geheel naar wens van opdrachtgever Groenalliantie Midden-Holland. Het ontwerp is van Dave Hogenboom, oprichter van de in freerunnen gespecialiseerde organisatie Parkour Disciplines en eigenaar van de Hero Academy, in samenwerking met graffiti-artiest Renske Koster (RenNL). Het freerunparcours maakt deel uit van het grotere project

Kwaliteitsimpuls Reeuwijkse Hout, Goudse Hout en Elfhoeven. Bij dit project kwamen materialen vrij, zoals jumboblokken en een hoogtebegrenzer, die weer werden ingezet bij de aanleg van het freerunparcours. Verder bestaan de betonnen onderdelen uit hergebruikt materiaal (tweedehands ingekocht) en de stelconplaten komen uit een afgekeurde fabriekspartij (volgestorte ankergraten, onvolledige bezemstructuur en dergelijke afwijkingen). Van een voormalige fietssluis is een dipbaar gemaakt en er zijn verschillende versleten tractorbanden gebruikt.

Juryoordeel

Jasmijn (5): Ik zou veel spelen met de banden en in de tunnel. De vlinder is mooi. Ik vind dieren leuk. Het meeste zou ik op het gras spelen, dat doet minder zeer als je valt.

Amira (6): Hier kun je veel rennen en wedstrijdjes doen. Over die balken rennen is mooi, zoals die jongetjes doen. Alles is hier leuk, ik geef een 10.

Eline (7): Ja de buizen zijn grappig en ik hou van dit soort grote speeltuinen. Op de banden kun je springen, dan worden het een soort trampolines. Waarschijnlijk kan ik er ook wel onderdoor kruipen. De zitjes zou ik weghalen en er iets anders neerzetten. Ik geef een 7.

Elias (8): Ik vind die bankjes juist leuk. Zou ik laten staan. Dat stukje zand is ook goed gedaan. Anders heb je alleen maar gras. Is trouwens wel fijner om op te vallen dan stenen. De balken zou ik ook gebruiken. Veel klimmen kan ik hier niet.

Siebe (8): Er zijn hier te weinig speeltoestellen.

Neymar (8): Dat hoekje met die vlinder mag weg, verder vind ik alles leuk. Er mag nog wel een voetbalveldje bij. Ik zie wel een goal.

Diana den Held: Bij circulaire projecten wil je, het woord zegt het al, dat materialen blijven 'rondgaan'. Ik zie dat hier niet mee gebeuren.

Geertje Caris: Alles is herbruikbaar of wordt hergebruikt. Op gebied van spelen zie ik veel losse onderdelen maar niet wat je er mee kunt doen.

Mathieu Gielen: Niet alleen een vage belofte van 'recyclebaar' maar echt gerecycled en ge-upcycled. Enig minpunt: beton recyclen heeft nog veel haken en ogen, maar goed dat hier al over nagedacht is.

4 Speeltuin De Speelschans

In samenwerking met de gemeente Leiden en het bestuur van Speeltuin De Speelschans hebben Van Ee Speel en Nojeq deze speelplaats vernieuwd. De restyle van de entree en het toestel de schans zorgen voor synergie met het naastgelegen terras. De nieuwe speelzone biedt spel voor de leeftijdscategorie van drie tot twaalf jaar en sluit aan bij de verschillende voorkeuren van kinderen. Elk type kind kan zich hier naar hartenlust uitleven, terwijl ouders met een wakend oog ongedwongen kunnen genieten van een moment van rust en sociale interactie. Van Ee Speel had in het ontwerp oog voor het gebruik van duurzame materialen, toegankelijkheid, inclusiviteit en het bevorderen van sociale cohesie.

Er zijn verschillende (hoge en lage) zones gecreëerd die inspelen op diverse behoeften en interesses, waardoor alle kinderen de kans krijgen om hun vaardigheden te ontwikkelen en nieuwe dingen te leren. Daarnaast worden hierdoor ontmoetingen en rollenspel gestimuleerd. De eyecatcher, de schans, is door Van Ee Speel samen met fabrikant Nojeq ontworpen en op maat gemaakt, passend bij de bestaande padenstructuur én de toegang tot de achterliggende speeltoestellen. Dit kleurrijke en uitdagende speeltoestel biedt veel speelwaarde en stimuleert de fantasie en rollenspel. Het is ontworpen met veel aandacht voor duurzaamheid, waarbij gebruik is gemaakt van duurzaam robiniahout. Daarnaast werden hoogwaardige, 100 procent herbruikbare stalen elementen toegevoegd voor een langere levensduur en daarmee een lagere CO₂-footprint.

Ik vind het mooi, alleen zou het aantal toestellen waarin ik kan klimmen en klauteren best wat hoger mogen.

Siebe 8 jaar

Juryoordeel

Neymar (8): Ik ben hier ooit geweest. Dit is een hele mooie speelplek. Kijk maar eens naar die glijbaan. Dat net tussen die palen is extra leuk. Je moet wel uitkijken dat je niet vast komt te zitten als je erover loopt. Gebeurde een keer toen ik vijf was. De schommel is mooi en je kunt hier verstoppertje spelen. Ik zou een winkeltje kunnen beginnen in dat huisje en veel geld kunnen verdienen.

Elias (8): De kleuren zijn echt heel mooi en op de bankjes kun je lekker uitrusten als je moe bent.

Eline (7): Dat vind ik ook. En dat huisje is echt heel grappig. Je kunt met touwen naar boven klimmen, dat is spannend. Want je moet je dan echt goed vasthouden. Dit soort dingen mag ik op school ook altijd doen. Ik geef een 10.

Oscar (8): Ik geef een 9. De kleuren maken me niet zoveel uit. Het net is spannend tussen de palen.

Timo (8): Je hebt hier verschillende routes om naar boven te gaan. Dat is spannend. Het is een soort kasteel met veel speelruimtes.

Jasmijn (5): Dit is de allerleukste. De glijbaan en de schommel zijn het leukst. Je kunt samen met andere kindjes op de schommel. De kleuren zijn mooi. Het bankje ook.

Diana den Held: Dit heeft zeker circulaire potentie, mits het hout in een 'cascade' minimaal even lang in gebruik is als het duurt om een nieuwe boom te laten groeien van dezelfde dikte.

Geertje Caris: Biedt zeker speelaanleiding maar is niet heel vernieuwend. De toestellen zijn te traditioneel.

Mathieu Gielen: Landschap lijkt toch vooral een vlakke grasmat. Doordacht materiaalgebruik volgens redelijk algemeen gangbare werkwijze.

5 Vier circulaire speellocaties in Rotterdam

Je kunt hier een parcours maken en dan kijken wie het snelst is. Ik vind sporten wel leuk en dat kun je hier ook. Je kunt hier ook het spelletje Annemaria koe-koe doen. Ik weet niet of je dat kent?

Timo 8 jaar

Juryoordeel

Amira (6): Ik denk dat alle oefeningen wel leuk zijn om te doen. Ik geef een 5.

Mayra (7): Ik vind op balken spelen leuk en dat kun je hier. Voor de rest wel een beetje saai. Ik zou veel koprollen doen.

Oscar (8): Ik zie niet zo heel veel leuke speeltoestellen. Wat je wel kunt doen is pingpongen. Dat lijkt me leuk, ik doe zelf veel tennissen.

Eline (7): Pingpong is wel redelijk leuk, ja. Alles ziet er wel grappig uit. Ik geef een 2.

Neymar (8): Je kunt een parcours maken. Ik zou vaak aan de klimrekken gaan zwieren. En dan van de ene naar de andere kant.

Diana den Held: 'Die biologisch afbreekbare poedercoating deed 't m voor mij, dit laat zien dat écht over het toekomstig gebruik van materialen is nagedacht.'

Geertje Caris: Ik zie geen speciale verbinding met de omgeving, lijkt toch meer standaarduitrusting van bestaande speeltuinen.

Mathieu Gielen: Heldere (her) ontwerpprincipes toegepast. Vooral traditionele speelvormen, met focus op toestellen.

In het project HeideBessenbuurt in Rotterdam werden vier speellocaties opnieuw ingericht, waarbij circulariteit het uitgangspunt was in het ontwerpproces. Het bedrijf Nijha maakte in het ontwerp gebruik van verschillende strategieën van de R-ladder, zoals het hergebruiken en repareren van aanwezige toestellen en het reviseren van toestellen uit het speeldepot van de gemeente Rotterdam. Andere (laagwaardige) materialen uit het depot werden op creatieve wijze toegepast, waardoor ze een speelfunctie kregen. Deze ontwerp aanpak is bijzonder doordat Nijha zowel nieuwe toestellen heeft

geleverd als bestaande toestellen uit het speeldepot heeft gereviseerd. Nijha verraste de gemeente Rotterdam met zijn creatieve benadering, waarbij innovatieve ontwerp oplossingen werden aangedragen die de behoefte aan nieuwe materialen deden verminderen. Wat de ontwerpen speciaal maakt, is dat de vier speellocaties in de HeideBessenbuurt elk een verschillende uitstraling hebben. Elke speelplek bevat speel- en sportoplossingen voor verschillende doelgroepen, die aansluiten bij de wensen vanuit de wijk.

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!